

גשר לקשר

פרשת בשלח

פרשת בשלח מתוארת קריעת ים סוף, שירת הים לאחריה תחילת המסע במדבר והמלחמה בעמלק. בני ישראל מגיעים למרה ומתלוננים והקב"ה נותן להם מים מתוקים ואת המן המספק להם את כל תצרוכת המזון הדרושה שטעמה "כצפיחית בדבש".

"וַיִּקְרָאוּ בַּיּוֹם אֶת-יִשְׂרָאֵל אֶת-שְׁמוֹ מִן הַיּוֹם כְּזָרַע גֹּד לֶבֶן וְטַעְמוֹ כְּצַפִּיחִית בְּדָבָשׁ" (שמות, טז, לא)

הביטוי – צפיחית בדבש

מקור הביטוי - ספר שמות פרק ט"ז פסוק ל"א

הביטוי בהקשר לפרשה - דרשו חז"ל "טעם כל המינין טעמו במן" (יומא דף עה ע"א). המן, האוכל הניסי, שליוה את בני ישראל במדבר, היה מעדן מבחינת טעמו. כל אדם היה יכול למצוא בו את הטעמים הרצויים לו. הדור הראשון שיצא ממצרים הכיר את האוכל הטבעי שגדל במצרים ולכן היה יכול למצוא במן את הטעם בו הוא היה חפץ ברגע מסויים. אומנם על ההנאה הטבעית ממראה האוכל היה צריך לוותר אך האספקה הרצופה, שהבטיחה הגנה מפני הרעב במדבר, בצירוף הטעם המבוקש, חיפו על המראה שלא עורר תיאבון. ערב הכניסה לארץ ישראל, בני הדור השני, אלה שנולדו במדבר ולא הכירו אוכל טבעי וממילא לא יכלו לבקש טעם מסויים, פגשו לראשונה אוכל טבעי עם הגיעם לגבול ארץ אדום. שם הם נחשפו לאוכל שהיו לו תכונות מעוררי תיאבון, הן מבחינת טעמו והן מבחינת מראהו ואז החלו האנשים להתלונן על המן. (מעובד מתוך הרב יוסף כרמל/ [נס או טבע-תבחרו](#))

הביטוי בשפה העברית - צפיחית היא עוגה או עוגיה מתוקה. הביטוי משמש לתיאור דבר מה מתוק, משובח, מאכל מלכים "טעם גן עדן, כצפיחית בדבש" ובהשאלה עממית, כינוי לאדם חביב מאוד. לעיתים נאמר באירוניה על דבר או אדם שמתיקותו או חביבותו מוגזמת או אינה הולמת "הוא פנה אלינו בחיוך רחב, כל כולו צפיחית בדבש, מנסה להסתיר את כוונותיו האמיתיות".

ולענייני דיומא:

1. "גשר למחוז"-הפעם, מצ"ב אוסף כרזות יצירתיות ל"מרוץ הצבי" מבתי ספר במנח"י: "מקור חיים", "עמיטל" ו"נועם בנות פסגת זאב". המנחה המחוזית: אורית רוזנמן.
  2. "מרוץ הצבי"- המועד האחרון לשליחת הסיפורים לתחרות "מרוץ הצבי"-תחרות כתיבת סיפורים של ילדי החמ"ד בעיצומה. ניתן לשלוח סיפורים להשתתפות בתחרות עד ל' שבט תשע"ד, 31 בינואר למנחות המחוזיות. סיפורים לפרסום באתר האינטרנט יש לשלוח לגב' זהבה פלד zehavapeled@gmail.com
  3. **לכבוד טו בשבט**- תודה לירעם נתניהו ממט"ח. מה ההבדל בין עץ ובין אילן? האם יש לומר לְטַעַם, לְטַעַץ או לְטַעַת? מהם **שבעת המינים**? ומה פירוש הניב "אם בארזים נפלה שלהבת, מה יעשו אזובי קיר"?
- תלמידי ישראל במשאל רחוב ובו התבקשו להשיב על שאלות הקשורות לט"ו בשבט ולעברית- משמעות של מילים, אוצר מילים, תקינות ושם המספר, פירושי ניבים ופתגמים, השלמת ניבים ואפילו הפיכת משפט לניב! לסרטון לחצו [כאן](#).
- הצעה לפעילות בכיתה**: קובץ ובו השאלות והתשובות שבסרטון. ניתן לחלק לתלמידים את דף השאלות, לתת להם לענות בעצמם, לצפות יחד בסרטון, להשוות לתשובות התלמידים ולדון בתשובות. דף העבודה נמצא [בילקוט הדיגיטלי](#).

שבת שלום,

שלכן,

יעל נדלר

yaelna@education.gov.il

